

Atli Dam:

Eiðisvatnloysnin gefur 50% orkuspill

— meðan ein útbygging í hæddinni samanlagt gefur dupult so nógva orku sigur Atli Dam m.a. í hesum svari til Klæmint Weihe, SEV-stjóra um ætlaðu vatnorku-útbyggingina í Eysturoynni

Atli Dam visir á, at hóast SEV letur almenningin trúgva, at fyrsta byggistig í Eysturoy gefur 28 milliónir kilowatttímar, so fáast burtur úr Eiði 1 bert 12,3 milliónir kilowatttímar árliga. Viðari ger Atli Dam vart við, at SEV-stjórin beinleiðis vátar, at øll Eysturoyggin í 1993 einans gefur 56 milliónir kilowatttímar árliga um úthygt verður eftir H&S-ætlanini, og tá er alt vatn í oynni veitt norður til Eiðisvatnsbyggingina, meðan ein útbygging í hæddinni norðantil á Eysturoynni við avrenning í Funningsfjørð og ein útbygging í hæddinni við Veðranes og avrenning í Sundalagið samanlagt geva 80-100 milliónir kilowatttímar.

Hann heldur ikki, vit kunnu loyva 50% orkuspilli í hesum tíðum, har »orkutilvitska« og orkusparsemi eru meira neyðug enn nakrantíð.

Hann framheldur eisini, at ongin verunlig goymsla er við Eiðisvatn og at hædd er tikin fyri frostbindingini í teimum tølum hann nýtir.

Atli Dam sigur seg vera ómetaliga keddan um at SEV nú tykist »lumpa og lirka« heldur enn at luttaka í sakligari viðgerð við biligastu og mestu streymframleiðslu fyri eyga.

Tað var við stórum áhuga, eg fór undir at lesa samrøðurnar, sum Sosialurinn og Dagblaðið høvdu við SEV-stjóran Klæmint Weihe.

Hugsaði, at nú fingi vit í evstu løtu eitt sakligt og upplýsandi tjak í lag. Eitt tjak, sum kundi greiða ójavnna, sum hevur ligið í metingini av teim ymsu alternativunum.

Við fyrsta eynabrá siggja frágreiðingarnar eisini rættiliga »tilforlátligar« út, og grundgevingarnar fyrætlanum SEV's siggja út at vera »rationellar« og umhugsadar, í hvussu er sýnast útrokningar at vera gjørdar fyri kostnað, lánitørv, kapitalútreiðslur og vøkstur í streymprisi.

Men ein nærlæsing avdúkar sterkar snaringar av veruleikum, beinleiðis skeivar upplýsingar, eitt orkymlandi hjálparloysi viðvíkjandi H&S sáttmálanum og eina áðan av, at SEV bert ætlar sær góða helvt av tóku orkuni í Eysturoy, tó at teir taka alt vatnið. Hetta tí teir leiða tað norður til Eiðis og nýta tað úr 140-150 metra hædd.

Teir útgloymdu veruleikarnir um figgingina og »eginfiggingina« siga eisini sitt.

Einsitur eftir við eini snópni kenslu av, at nú SEV varnaðist, at ikki ber til at troka, trýsta og bróta sær veg, skal »lumping og linking« koma eina vakna, skilagóða og atfinningarsama viðgerð, soleiðis at lögtingið fæst »til vindin«.

Umframt snópni og vónloysiskenslu, veitti hesin vikuskiftislesnaður mær ikki sørt forargils, tí eg kenni á mær, at SEV-stjórin roynir at bera mær blak fyri eyguni.

Vónandi er hetta óviljg, tí var tað ætlanin, átti hann at vitað, at eg eri ikki farin út í viðgerð av hesum álvarsmáli — sum snýr seg um milliardatal av krónum, áðrenn øll vatnorkan er úthygd — uttan at eg havi kunnað meg sera gjølla við fyriliggjandi projekt, útrokningar, útgreiningar, loyvir og kostnað.

Eiði 1 gefur ikki 28 milliónir kilowatttímar, men 12,3 milliónir

Miðskeiðis í samrøðu síni við Dagblaðið sigur Klæmint Weihe, at Eiði 1 gefur 28 milliónir kilowatttímar og kostar 273 mill.

**Áðrenn
bygdarráðslimir
atkvøða
um
vatnorku-
útbygging**

kr. (hann hevur tó áður sagt, at Eiði 1+3 kosta 273 mill. kr.).

Vert er at gera heilt greitt hvat Eiði 1, sum SEV hevur fingið loyvi til frá Yvfríðingarnevndini, fevnir um.

Eiði 1:

Markið suðureftir er úr Svartbakstíni og oman í Sundalagið.

Markið norðureftir er roðin millum Djúpadal og Svinábotn. T.v.s. Svinábotnur er ikki við í loyvinum frá Yvfríðingarnevndini, tá har stendur: »loyvi verður givið til gerð av bergholi til Djúpadals.

Markið eystureftir er sjálv fjallaroðin.

Hetta er ókið, sum A. B. Berdal kallar fyri Eiði C, ið gefur eina orkuframleiðslu pr. ár uppá: 12,3 mill. kilowatttímar.

Eiði 3:

Sambært loyvið frá Yvfríðingarnevndini er ókið Eiði 3 avmarkað suður eftir umleið har sum Eysturoyartunnin kemur út eystanfyri.

Norðureftir er markið roðin undan Gráfelli soleiðis at Fremra- og Uttara Dalsá eru við. Vestureftir er markið sjálv fjallaroðin.

Hetta óki gefur sambært A. B. Berdal eina orkuframleiðslu pr. ár uppá: 12,1 mill. kilowatttímar.

Sambært A. B. Berdal verður orkuframleiðslan av ókinum, sum Yvfríðingarnevndin hevur givið loyvi til sostatt: 12,3 + 12,1 = 24,4 mill. kilowatttímar pr. ár.

Munurin ímillum hesar 24,4 og 28,4 mill. kilowatttímar hjá Højgaard og Schultz sambært teirra álit dagfest 20/2/1981 stendur av Svinábotni, sum ikki kom við í loyvið frá Yvfríðingarnevndini.

Mistulkan- Misnýtsla

Tíðliga í samrøðuni við Dagblaðið sigur Klæmint Weihe, um útbygging SEV's við Eiðisvatn:

Atli Dam, formaður javnaðarflokksins og lögmaður skriar um vatnorkuútbygging SEV's

»allir landsins myndugleikar hava góttikið, fyrrverandi landsstýri, Orkuráðið við hópin av ráðgevmum (Elsam og Berald?), Yvfríðingarnevndin og so SEV við viðgerðum sínum og 30 ára royndum í bygging og rakstri av vatnorkuverkum«.

Hetta er mistulking og misnýtsla so tað forslær, her verður øll Eiðisvatns-útbyggingin tikin við, og nevndu stovnar hongdir uppá samlaðu útbyggingina.

Fyri tað fyrsta hevur orkuráðið bert umrøtt Eiði C, og at nevna hesa umrøðu eitt viðmæli er nakað nógv.

I skrivi 29. oktober 1984 sigur Orkuráðið við

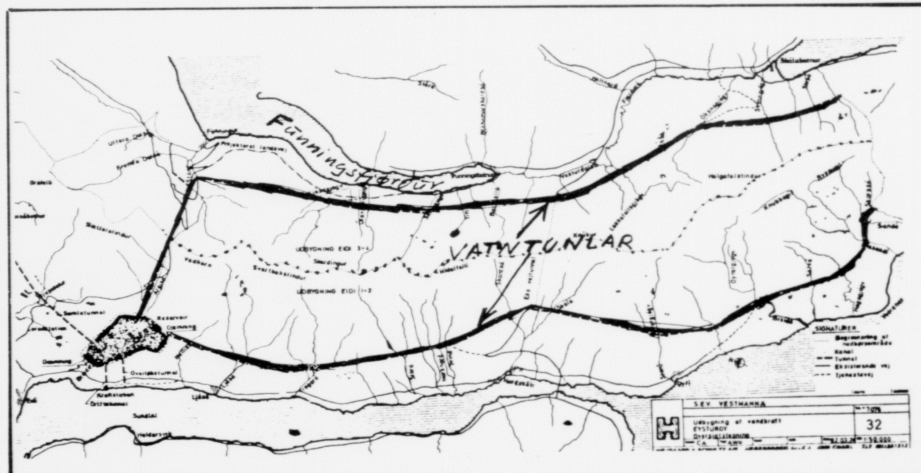
landsstýrið. »Eiði C tekur ráðið undir við, treytað av at neyvari kanning verður gjørd fyri hetta óki«.

Er hendan kanning gjørd?

Nei, ein fer istaðin undir at byggja!

A. B. Berdal mælir beinleiðis frá at fara undir Eiði 3, tí tað er ov kostnaðarmikið.

Og í báðum forum stendur greitt, at talan er um tað frægasta av »flere onder« og ikki um tað mest lovandi sum Klæmint Weihe sigur. Og hetta er ikki so lögð, tí hvørki Orkuráðið ella A. B. Berdal eru sloppin at kanna tað mest »lovandi«, tað vil siga finna fram til besta projektið, men hava útrykkiliga fingið álagt

Myndin sýnir, at SEV ætlar at leggja tveir tunnlar igjøgnum nærum alla longdina av Eysturoynni. Hetta gefur einans 56 mill. kilowatttímar, meðan Atli Dam heldur at onnur útbygging kundi givið 80-100 mill. kilowatttímar fyri sama ella minni kostnað